

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΗΣ ΖΕΡΜΑΙΝ ΑΛΛΑΙ

ΠΑΛΗΣ ΚΑΙ ΜΟΝΤΕΡΝΕΣ ΑΓΑΠΕΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΡΟΖΑ, νεοτόκος, 50 ετών.
ΑΡΑΕΤΤΑ, μια χηρωμένη Ευνούδα 20 ετών.

(Στό σπίτι της Ρόζας. Σ' ένα σαλόνι με παλιά έπιπλα. Η Ρόζα μισοεπαλωμένη σε μια πολυθρόνα διαβάζει ένα βιβλίο. Έξω φωνάζεται η Αρλέττα γελαστή και κομπορρευμένη).

ΑΡΑΕΤΤΑ. Καλησπέρα, θείτσα!...
ΡΟΖΑ. Ά... Εσύ είσαι, Αρλέττα!... Έλα, κάθισε κοντά μου να πιάσουμε λίγο... Έχει καιρό να σε ιδώ...

ΑΡΑΕΤΤΑ. Ναι, θείτσα!... Άρχισα αμέσως να σε ιδώ... Λίτο όμως δεν σημαίνει τί δεν σ' αγαπώ, και δεν σε θυμάμαι... Έχω βλαστει, τόσες ασχολίες, τόσες ασχολίες... Δεν προλαβαίνω ν' αναμνήσω. Σήμερα το πρωί, π.χ. έπρεπε να πάω στη χηρωτέρα μου, Ρίστερα στη μονιάτσα μου, έπρεπε έπρεπε να περάσω από το άνδραπο, λέω να παραγγείλω λουράκια για κάποιον...

ΡΟΖΑ. Τι συμβαίνει τίποτε;
ΑΡΑΕΤΤΑ. Έχουμε χορό...

ΡΟΖΑ. Και ύστερα από το άνδραπο, του πήρες, Αρλέττα;
ΑΡΑΕΤΤΑ.— Πόδη να σε ιδώ, καλή μου θείτσα, και να περάσω από την ώρα μαζί σου.

ΡΟΖΑ.— Σ' ενθαρρύνω, Αρλέττα μου. Μα γιατί θα μείνει λίγο ώρα κοντά μου;
ΑΡΑΕΤΤΑ.— Αν δεν προτίχει να πάει ποτένα άλλω, ως το βράδυ, δεν είναι δυνατόν να μείνει λίγο περισσότερο κοντά μου;

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Θα έμωνα ενθαρρύνω, θείτσα. Άλλα βιάζεσαι ή ετοιμάζεσαι το χορό... Εκτός από αυτά όμως έχω φαντεβό με τον Παύλο στις ελιπ.

ΡΟΖΑ. Τόν αγαπάς πάντα;
ΑΡΑΕΤΤΑ.— Ναι, αλλά θείτσα, τι να σάς πώ. Αυτή η αγάπη υ' έχει κοράσει. Είπε τώρα τρία χρόνια τού πασιμένου.

ΡΟΖΑ.— Σ' έκούρασε ή άναμνηή τριών ετών;

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Μα ποφ φανταίνω ότι είτε πάρα πολλά. Έπρεπε τις λεπτομέρειες, θείτσα. Ο Παύλος δεν είναι πλούσιος, κ' έχει να παντρεύη δύο αδελφές. Κ' έχω πάλι δεν έχω τόσο μεγάλη προίκα.

ΡΟΖΑ.— Είνε νέος, έχει μέλλον.

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Έχει μέλλον! Τό παρόν όμως δεν είναι καθόλου ενδιαφέροντα.

ΡΟΖΑ.— Έχει τόσο εύνηνη αίσθημα αυτό το παιδί.

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Άχ, θείτσα, δεν φτάνουν αυτά... Έγώ, όπως ξέρεις, είμαι πολύ καλομαθημένη.

ΡΟΖΑ.— Επάρχεψ μου να σου πώ, ότι είσαι κακομαθημένη. Έπρεπε τόσο σ' αγαπώ. Ότι σου λέω, σου το λέω για το καλό σου... Αν δεν ήσουν τόσο πολυξοδη, θα είχες ήδη μάθαινασία προίκα.

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Η κοινωνική μου θέσι δεν μου έπιτρέπει να ζώ διαφορετικά.

ΡΟΖΑ.— Αρλέττα! Αιτέξ ή ιδέες έχουν καταστρέψει πολλές ονυγένειες... Στον καιρό μου...

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Ω, τότε ήταν άλλα χρόνια.

ΡΟΖΑ.— Στον καιρό μου δεν ζούσαμε τόσο επεδεικτικά. Έπρεπε όμως ν' αγατούμε.

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Ω, Θεέ μου!... Οι παλαιοί ρομαντικοί έρωτες, τί πώηξίς!...

ΡΟΖΑ.— Οι παλαιοί ρομαντικοί έρωτες ήταν έρωτες γυναικί θεσια και άφοδισί...

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Άλήθεια, θείτσα! Δεν μου λέξ, άν και φοβάμαι μην είναι αδιάρχη ή έρωτίσις μου, αγάπες, θείτσα, ποτέ;

ΡΟΖΑ.— Με βλέπεις τώρα μία ονυδημένη φιλόσθενη γρηά, και φαντάζεσαι ότι ποτέ δεν ήμουν νέα κ' έγώ;

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Ω, θείτσα! Η μητέρα μου λέει ότι ήσουν καλύτερη...

ΡΟΖΑ.— Άς είναι... Ήμουν κ' έγώ κάποτε νέα και άμορφη.

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Και αγαπούσεξ;

ΡΟΖΑ.— Όσο μπορεί ν' αγαπά μά νέα και τρυφερή καρδιά...

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Ω, θείτσα. Σέ παρακαλώ, Διηγέσου μου τόν έρωτά σου... Πέξ μου... Τόν έβλεπετε συχνά τόν αγαπημένο σου;... Έδιναι φαντεβό;

ΡΟΖΑ.— Φαντεβό... Φαντάζεσαι λοιπόν ότι στην εποχή μου ήταν εύκολο να έχω φαντεβό μία κόρη υ' ένα νέο;

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Και όταν εκείνος σου ζητούσε φαντεβό, τού άρνούσασ πάντα;

ΡΟΖΑ.— Μου ζητούσε φαντεβό; Τι λέξ παιδί μου! Τότε ένας νέος έσεβόταν προτά άτ' όλη την κόρη που αγαπούσε και δεν τολμούσε ποτέ να την προσβάλλει κίνυντάξ της μία τέτοια πρόταση.

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Πώς βεβούσατε λοιπόν;

ΡΟΖΑ.— Χορεύουμε μαζί και νομίζαμε πως βρισκόμαστε στους σούρανοξ!...

ΡΟΖΑ.— Τόν είχα γνωρίσει σ' ένα χορό. Μόλις ιδούθηκαμε για πρώτη φορά, άμέσως κοίτασα ότι είμαστε πλάσιμένοι ό ένας για τόν άλλο... Όταν για πρώτη φορά άγγιξέ το χέρι μου στον χορό, έννοιωσα ότι τού άνιρω πάλι για πάντα.

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Και ύστερα;
ΡΟΖΑ.— Ύστερα βρισκόμαστε σέ διάφορα γιλιά μας σπύτα, ό που έδιναν χορούς και εστιαρίδες.

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Και αγαπάσαστε έτσι, χωρίς να έξομολογήθί ό ένας στον άλλον την αγάπη τού;

ΡΟΖΑ.— Ήταν τόσο μεγάλη, τόσο αληθινή ή αγάπη μου, όστι δεν είχα ανάγκη από λόγια, για να έξομολογή... Ένα βράδυ δέν έξομολόγησα τίς βεβούσιες οι δύο μοιοί στη βεβούτα ενός σπύτου, όπου τιν δίδετο χορός. Ήταν μία όμοια ανοσιείτηση βραδιού... Είχα πάλι μόνη μου στη βεβούτα για να πάρω λίγο όίερα. Άπο έξω φανόταν ή θάλασσα τού έλαμα σαν άσημενια στο φώξ τού φεγγαριού... Στο βάθος περνούσαν σιγά-σιγά βρωζόδες με άστρα πανιά. Όταν...

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Όταν έξαινα, ήθεξ έκείνοξ...

ΡΟΖΑ.— Ναι... Ηρόξ... Ήταν τόσο σαρκαρμένος γιατί βρισκόμαστε πρώτη φορά μόνοι, άπτε δέν μπορούσε να μείνη για μερικά λεπτά. Με ζήτηξ στά μέσα με λαιναία και θαινασία και θείτσα μου είτε: «Ρόζα, σάς αγαπώ, θέλατε να γίνετε γυναίκα μου; Έγώ τριώνιαξ άξόζηνη, γαμήλια τού άνάτη, αλλά τού έδωσα το χέρι. Έκείνοξ τότε τού πήρε και τού φίληξ...»

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Και ύστερα;

ΡΟΖΑ.— Ύστερα με άόδηρηξ πάλι στά σάλονα, γιατί άν μείνατε περισσότερο στη βεβούτα, ή άπόσσια μου θα γινόνταν αίσθητή... Είχατε και οι δύο τρισειτηρησίμωνα. Κοιτάμας μαζί, και νομίζατε ότι κερνούσαστε στους σούρανοξ... Την στιγμή που άποχωρήσαστε, ό αραβονισπιζόξ μου μου είτε σιγά, ότι την άλλη μερα θα έρχόταν να με πρησώ έπιστομώ από τούξ γονίξ μου... «Άχ! τί γιλιά άνερα έπλαθα όλη εκείνη τη γύχη!... Με τί λαγύρα περμένα να έξημερόση και να σήη ό αγαπημένοξ μου!... Άλλα...»

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Άλλά;

ΡΟΖΑ.— Άλλά, άντι να έσθη έκείνοξ, ήθεξ ό πατέρας τού.

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Ο πατέρας τού!...

ΡΟΖΑ.— Ναι!... Ζήτηξ να με ιδή ιδιαιτέρωξ... Η καρδιά μου χηπούσε δυνατά, πολύ δυνατά, όταν άόγηξ να μου μιλήξ. «Κόρη μου, μου είτε, έξωξ ότι αγαπάξ τόν γένοξ μου και ότι σ' αγαπά κ' αυτόξ ποξ. Θα ήμουν λοιπόν πολύ εύνηξ, άν μια νέα, όπως έσύ, γίνη σπύνηξ τού παιδιού μου. Ύτάχοζον όμως λόγιοι, ό όποιοι ένδοξον αυτή την ένοσι. Δεν είμαστε πλούσιοι, κ' έδωξ, κρη μου, δεν έχετε σκεδόν προίκα. Πόην γνωρίσιξ έσένα ό γιούξ μου, έπρόκειτο να άραβονισπιζή με ή δεσποινίδα Ντέ Φλεού, την πλουσιωτάτη αυτή άνωξζα. Άλλά αγαπούσε έσένα και άλλασξ γριώνη. Αν τόν αγαπάξ αληθινά, Ρόζα, πρέπει να θησιάζη την καρδιά σου... Πρέπει να τού δώσηξ πίσω τόν λόγο τού, πρέπει να τού πής ότι δεν τόν αγαπάξ...» (Σταματά για λίγο).

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Κι' έσύ, θείτσα, τί απάντησεξ;
ΡΟΖΑ. (με φωνή τού τρέμει).— Δεν μπορούσα να πώ τίποτα... Μόνο έβουσα σέ λυγίμοξ.

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Και την θεία Ρόζα!

ΡΟΖΑ.— Τότε ό πατέρας τού αγαπημένου μου, με άγκάλιασε σάν παιδί τού, με φίληξ και είτε: «Μην κλαίξ, μικρούλα μου! Μόνο σκέφου. Αν πάρη έσένα ό γιούξ μου, θα ζήση μία ζωή μετρια, σκεδόν άφανή, μέν θα γίνη σπουδιώ της κοινωνίαξ, όπως άν πάρη τή δεσποινίδα Φλεού, δεν θα ζήση μέσα σέ δόξα και πλούτη, δεν θα μεγαλώση τά παιδιά τού άνάτη, δεν θα τ σπουδιάξ, όπως πρέπει... Ρόζα, καλή μου Ρόζα, από σένα έξαρτάται ή εύτυχία τού νέου που αγαπάξ... Σέ παρακαλώ, σέ ίκετινω, γράφε τού δικό λόγια, πέξ τού ότι δεν θέλαξ να γίνηξ γυναίκα τού, ότι έχειξ άπατηθεί ως προς τά αισθηματά σου γι' αυτόν...»

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Η ιστορία σου αυτή, θείτσα, μου θυμίζη την «Κριού με τας Καμυελιαξ». Μα πέξ μου, τί απέγνεξ; Τού έτρυπαξ τού αγαπημένου σου δσα σου έπαύθησε ό πατέρας τού;

ΡΟΖΑ.— Ναι!... Τού τί έγραφα! Τότε έκείνοξ μου απάντησε ότι θέλαξ χωρίς άλλο να με ιδή, γιατί δεν μπορεί να πιστέρη όμα τού έρωταξ... Δεν τού απάντησα όμως. Αυτόξ μου ξανάγραψε. Τότε έγώ τού έστειλα τού γράμμα τού πίσω χωρίς να τού άνοξώ. Απένωρα μάλιστα να περνούω στά μέρη όπου ήξερα ότι θα ήνε και αυτόξ. Έτσι, σιγά-σιγά, άπελπίσασ άπό μένα και παντρεύητε με τή δεσποινίδα Ντέ Φλε...

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΛΕΟ DARTEY

Η Νάντια ήταν ένα χαριτωμένο νέο κορίτσι. Μά ήταν άκατα περιπατάρα και έγνοιαστρα, κι επειδή οι γονείς της δεν περιδεχόντουσαν πάντα κάθε της γνώμη, αυτή φανταζόταν ότι δεν την αγαπούσαν άρκετά.

— Δεν με νοιάζουν οι γονείς μου, έλεγε η Νάντια. Είνε άνθρωποι του περασμένου αιώνα. Δεν μπορούν να καταλάβουν ένα κορίτσι της σημερινής εποχής. Πόσο είναι εύνοιασμένη ή φίλη μου Ζαζελίνα! Πόσο την αγαπούν οι γονείς της! Δεν της χαίλινε ποτέ το χατίρι. Ένώ οι δικοί μου γονείς δεν μ' αγαπούν... Ναι, δεν μ' αγαπούν...

Γιατί αυτό, η Νάντια θεωρούσε πολύ δυστυχισμένο τον έαυτό της. Μά οι γονείς της, κάθε άλλο παρά οικλήροι και άστοργοι ήταν. Κι αν δεν υπέκυπταν σε κάθε άξιοση και απαιτητή της κόρης των, τότε έβλεπαν πάντα για το καλό της. Ήσαν άνθρωποι γιοχοί και νόμιζαν πως δεν ήταν άσπαστο να ζη ή κόρη τους σίαν άριστοκράτη, να παίζε τέχνες, να πηνη κοσμήτη, και να δέχεται προσκλησεις και δώρα τη στιγμή που δεν ήταν σε θέση να τ' ανταποδώσει.

Έτσι η Νάντια έγινε σιγα-σιγα μελαγχολική και νεφρασθενική. Όταν μάλιστα έμαθε ότι αρχειονόμιστρος κάποιος νεαρός άριστοκράτης, σε τών όποιον έρωτοτε-πορος τελευταία και τών όποιου θεωρούσε ως μέλλοντα σύζυγό της, η φτωχή Νάντια άπελπίστηρε έντελώς. Οι γονείς της ήθελεν γά την παντρεύουν μ' ένα νέο της τάξεως τους. Μά η Νάντια δεν ήθελε ούτε να τ' άκουση αυτό. Και μιά μέρα πηρε άξια για μιά φοβερή απόφαση. Άλοφάσισε να αυτοκτοή!...

— Γιατί να ζω σ' αυτό τόν κόσμο; σκέφτηκε. Οι γονείς μου δεν μ' αγαπούν... Κανείς δεν με νοιάζει... Πρέπει να πεθάνω!... Να πεθάνω!...

Ένα βράδυ προεστίστηκε ότι έχει ποнокέφαλο και κλειστήρε νομис στην κίμαρά της. Σκόρπισε λουλουδιά επάνω στο κρεβάτι της, άνοιξε τόν ρομπινέ του γκαζού, έπρεσε πάνω στο λουλουδοσπαρμένο κρεβάτι της και περιημενε...

Περιημενε τόν θάνατο, μά αυτός δεν έρχότανε. Άνάστανε κανονικά, χωρίς κανιά δυσκολία. Κανιά άπολύτως πηνημική. Και τότε η Νάντια κατάλαβε ότι τόν ρομπινέ του άεριστρωτος κάμω στην κίμαρά της ήταν κλεισμένο. Γι' αυτό δεν γράψε με γράψ ή κίμαρά της.

Κι όμως πρέπει να πεθάνω, φημέρισε, άφορ κανείς δε μ' αγαπά!...

Άποφάσισε λοιπόν να πάη στην κίμαρά, και ν' άνοιξη τόν ρομπινέ του γκαζού. Μόλις όμως άνοιξε μενε άκατα βήματα έξω από την κίμαρά της, άκουσε τή φωνή τών γονέων της, οι όποιοι καθόντουσαν άκωρα στην τραπεζαρία και κοιμούνταν, καταγομόντας στο μεγάλο τεφτέρι τή έξοδα της ημέρας...

— Άδωθό θα μ' εύχουν πεθαιμένη στο κρεβάτι μου! σκέφτηκε η Νάντια. Και σε λίγο πρόσθεσε: Άφορ δεν μ' αγαπούν, γιατί να τούς ληπθώ; Είπατος ποη ή πόρτα της τραπεζαρίας είναι κλειστή, και θα περίσω για να πάω στην κίμαρά, χωρίς να με δούνη...

Μά όταν βρέθηκε μπροστά στην πόρτα της τραπεζαρίας, ένιωσσε πάλι στην καρδιά της μιά συγχωρηση. Και σιαν νάθελε ν' άνοιξη για τελευταία φορά τή φωνή τών γονέων της, έσκαψε κι άνοιξη-πρησε τόν αήτι της στή κλειδαρότυνα.

Αήτη τη στιγμή ο πατέρας της έλεγε στη μητέρα της:

— Πήγαινε πειά να κοιμηθής, Ίωάννα. Είσαι κατακομωμένη.

— Η μητέρα της άπάντησε:

— Όχι, θέλω να τελειώσω άκόμη αυτό τόν καλτσάκι για να τή δώσω αύριο και τή δωδέκα.

Έπαρηχη η Νάντια άκούγες, άκούγες...

οή... Έτρεσε μέσα στα πλούτη και στή δόξα... Έγώ όμως, έγώ ή-πέριμα σε δλη μου τη ζωή. Σε δλη μου τη ζωή!...

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Γι' αυτό λοιπόν δεν θέληρες να παντρευθής, θείσσα;

ΡΟΖΑ.— Γι' αυτό...

ΑΡΑΕΤΤΑ.— Έτσι σε δλη σου τη ζωή δεν άγάπησες κανένα άλλον. Άγαπούσες πάντα έκεινον;

ΡΟΖΑ.— Πάντα έζηνον!... Θα τόν αγαπάω ός θιον να πεθάνω... Και όστερα σου φανότανε έξωρα πολλά τήνα χρονια που περιημενε για να παντρευθής... Και δεν νοιάζεις ούτε τόν ένα τέτατο της φιλαρρεσκίας και τού έρωτισμού σου για τόν άνθρωπο, τών όποιον λές ότι αγαπάς... Τι άγάπη είναι αυτό τότε!... Άλλά έξασα... Η μοντέρνε άγάπες είναι διαφορετικές από τις δικές μας...

— Όπως λοιπόν ή μητέρα της έφαζότανε, χωρίς να τή ξέρη αήτη; — Φτώχη μου γυναίκα, ξανάσε ο πατέρας της Νάντιας, μά χαλάσσε τή μάτια σου! Κι' ότ' αυτά για τη μωρή μας άκαρπη... Κι' όμως τα καταφέρες τώσον καιρό, χωρίς να τή μάθης κανείς, ούτε η Νάντια άκόμα. Τάχατες, αν τή μάθης μιά μέρα θα καταλάβη πόσο την αγαπάς;

— Σωπα, κωμώμενε Πέτρο, άπάντησε η μητέρα της Νάντιας. — Ότι κάνουμε για τή παιδιά μας, τόν κάνουμε για τόν καλό τους, κι' όχι για να μιάς εύνοιασούν. Θα ληπθώ μάλιστα τώρα, αν μιά μέρα η Νάντια μάθη ότι, αν δεν στερηθής τίποτα ως τώρα, κι' αν έξη μια προζα μεγαλειότερη άτ' όση φαντάζεται, είναι γιατί από τόν καιρό που γεννήθηκε πλέω κάθε βράδυ, κομιά, έπαι δύο όρες, μάλινα φορεματάκια και διάφορα άλλα τήνα για παιδιά. Τα πλέωω και τή πωλώ σ' ένα κατόστημα. Κι' έσο, Πέτρο μου, γιατί έπαι είκοσι χρονια τώρα στερηθής τόν προζα σου γαλά και δεν κανίσεις παρά ένα μόνο ταγύρο τήν ημέρα; Γιατί; Για να είν' εύνοιασμένη η Νάντια μας, για να μη της λείψη τίποτα...

— Βέβαια, βέβαια, άπομάρθηκε ο Πέτρος. Κι' όμως είναι μεριζέ μερες που ούτε γυναικα να μιάς κοττάξω ή κόρη μας. Άποψη μάλιστα είχε κάτι πούτρα!... — Ναι, είπε η Ίωάννα. Είναι αλήθεια, ότι μιάς κάνει να υπομωρησε συχνά, όμως που την αγαπάμε με τόσο... Μά είναι άκόμα πολύ νέα, δεν καταλαβαίνε!...

— Τι να σοβέ, Ίωάννα μου. Αύτες τις ημέρες δεν μιάς φαίνεται και τόσο καλή ή κόρη μας. Φοβόμαα ίμην άφοσθησει!... Γι' αυτό νομίζω ότι θα της κάνη μεγάλο καλό μιά Σαφινη χαρά. Με τή χροματια λοιπόν που θα κερδίσω αυτόν τόν μίνα, λέω να της πάρω ένα φορεματάκι. Φτάνει να είμαι καλά... Άχ! θα ζήσουμε τάχα να την δοίμε ύψη, έτσι όπως λαχταρούμε;

— Οή ήθελα να την ιδώ, γυναίκα, στο πλεονό ένός βασιλιά. Μά είμαστε φτωχοί, και πρέπει να μαστε λογικοί. Άφορ δεν θέλει τόν Παύλο, τί να της κάνουμε; Τώσο μιά μέρα άγάπησής και την άγαπήσής επίσης κανέναν καλός νεός, όπως τις άξίζει. Μά κι' ο Παύλος είναι καλός. Ένα όμως που δεν τόν θέλει!...

Έξω από την πόρτα της τραπεζαρίας η Νάντια έλαγγε τώρα, έλαγγε άδάστατα. Έλαγγε από ντροπή και από χαρά συγχωρόνως. Σιγα-σιγα κατόπιν, πατόντας όσο μπορούσε πώ άλαφριά, ξαναγύρισε στην κίμαρά της. Έξελισε τόν ρομπινέ του γκαζού, μάζεψε τή λουλουδιά άτ' τόν κρεβάτι της και τή έβαλε σ' ένα βάζο, μπροστά στή φωτογραφία της μητέρας της.

Αντρομώτη τώρα άτ' τή ιδέα που την βασάνωνε, γονάσισε μπρος στην φωτογραφία της μητέρας της κι' άρχισε να της μιλά γλυκά, τριφερά:

— Μητέρα, καλή μου μητερούλα, συγχώρησε με! Ήμουν τυφλή, μητέρα μου, και δεν έβλεπα. Τώρα όμως, τώρα είδα, άκούσα, κατάλαβα... Σ' άδικώσα, μητέρα μου... Ήθελα να πεθάνω... Μά θα ζήσω, θα ζήσω πειά, για σέ, για τή ένδοξη μας...

Χοντρά, θεομιά δάκρυα τρέχανε άτ' τή μάτια της. Πόσο είχε πηχώσει τούς φτωχούς τούς γονείς της!... Μά τώρα πειά θα ζώσε γι' αύτους, για τήν ένδοξη τους. Και τρέχανε, τρέχανε τή δάκρυα της μετανοίας άτ' τή μάτια της πεισματάρας και περήφανης Νάντιας...

Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- "Άλλα λέω τού καλού μου, κι' άλλα ο καλός μου έμένα. — Άνθρωπο βλέπεις, καρδιά δεν έξερεις. — Άσε τα κείνα ποίηρες και πάσ' αυτά που βοήρες. — Έμαζωρέναν ή ποδιές μας και σκεπάσαν τις πομπές μας. — Καρδιά γερή, κοιμημα γούνα. — Κάλιο σταυρός στην πόρτα σου, παρά στην ιδική μου. — Λόγο και πέτρα έροήρες, δεν θα τή ξαναπάσις. — Κάθε ώρα έχει τη σκέψη της και κάθε νύχτα τόν όνειρό της. — Ο έργομώος είναι ο καλός δάμον της σιναναστροφής.

Καθόντουσαν στην τραπεζαρία και κοιμούνταν, καταγομόντας στο μεγάλο τεφτέρι τή έξοδα της ημέρας...